

Denumirea măsurii: DEZVOLTAREA ACTIVITATILOR AGRICOLE

CODUL Măsurii - M4 / 2A

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generala a masurii, inclusiv a logicii de interventie a acesteia si a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de interventie, la obiectivele transversale si a complementarității cu alte măsuri din SDL

La elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locala 2014 - 2020 s-a identificat in teritoriu GAL nevoia sustinerii dezvoltarii activitati exploatațiilor agricole. Numarul exploatațiilor agricole de la nivelul teritoriului GAL, conform datelor DAJ Neamt (lista exploatațiilor agricole conform AGR. 2A - 2015) este de 45 de exploatații agricole care cuprind suprafete arabile intre 4 si 1156 ha. Suprafata agricola de 57.103 ha (55 % din suprafata teritoriului) este semnificativa iar fermele mici si medii au nivel necorespunzator de dotare cu echipamente moderne, fapt ce determina o productivitate scazuta. Prin urmare, se impune introducerea de tehnologii noi, moderne și prietenoase cu mediul care sa contribuie la cresterea nivelului global de performanta al exploatațiilor.

Dat fiind faptul ca suprafata terenului agricol la nivelul teritoriului GAL este in continua crestere (69.715 ha in anul 2011, 70.323 ha in anul 2014) se intreve **necesitatea dezvoltarii exploatațiilor si intreprinderilor agricole** prin investitii in achizitia de utilaje, de noi tehnologii, care sa duca la imbunatatirea calitatii produselor pentru a deveni competitive pe piata. Referitor de efectivul de animale din teritoriu, exista un numar semnificativ de animale, conform datelor de la DSVSA Neamt si Bacau: 14.225 bovine, 30.255 ovine, 8.973 caprine, 4.484 suine, total **57.937 efective de animale**, cresterea animalelor fiind o ocupatia de baza in teritoriul GAL. Referitor la potentialul agricol si de procesare de procesare din agricultura in functie de materiile prime (Studiul "Potential agricol si procesare" realizat de MADR pentru elaborarea PNDR 2014-2020), se constata in teritoriul GAL un potential ridicat pentru: capacitatea de prelucrare cereale si oleaginoase, lapte colectat fata de lapte produs, lapte industrializat fata de lapte produs, abatorizare porcine/ ovine+caprine/bovine, fata de numar porcine /ovine+caprine/bovine, prelucrare carne bovine. Pentru valorificarea produselor primare sunt necesare investitii care sa acopere **nevoia de dezvoltare si modernizare a sectorului de procesare a produselor agricole.**

Din actiunile de animare si consultare efectuate in teritoriul GAL a rezultat nevoia de modernizarea a fermelor agricole prin incurajarea acestora de a se asocia sub forma de cooperative sau grupuri de producatori precum si nevoia de sprijinire a fermierilor de a face investii in facilitati individuale de depozitare a gunoiului de grajd pentru a se alinia cerintelor minime obligatorii de mediu.

Obiectiv de dezvoltare rurala: favorizarea competitivitatii agriculturii (art. 4, lit. a) din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Obiective specifice ale masurii:

- imbunatatirea performantelor exploatareilor agricole
- crearea de locuri de munca

Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

P2 - Creșterea viabilității exploatareilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;

Prioritatea locală (PL) din SDL la care contribuie măsura este:

PL2: Creșterea competitivității sectorului agricol prin modernizare, inovare și cooperare

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, Investiții în active fizice, litera a) sprijin pentru investiții tangibile și/sau intangibile care *“ameliorează nivelul global de performanță și de durabilitate al exploatareilor agricole”*

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:

2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatareilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatareilor, în special în vederea sporirii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Inovare

Măsura contribuie la inovare la nivel local prin finanțarea unor investiții/tehnologii noi care îmbunătățesc performanța exploatareilor.

Mediu și climă

Se vor finanța proiectele care vor cuprinde introducerea de tehnologii noi, moderne și prietenoase cu mediul. Solicitanții trebuie să demonstreze că vor utiliza tehnologii nepoluante și vor aplica în implementarea proiectelor un management corespunzător al deșeurilor și al gunoierului de grajd pentru a se alinia cerințelor minime obligatorii de mediu.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: această măsură este complementară cu **M3**

- Diversificarea economiei teritoriului GAL prin investiții în activități economice neagricole, **M5** - Investiții în prelucrarea, comercializarea și dezvoltarea produselor agricole, **M7** - Sprijin pentru constituirea și promovarea formelor asociative, **M8** - Transfer de informații și cunoștințe în teritoriul GAL

Sinergia cu alte măsuri din SDL: nu este cazul

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

- stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- păstrarea și crearea de noi locuri de muncă;
- încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- **Regulament (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european

pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

- **Regulament (UE) nr. 1305/2013** privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului;

- **Regulament (UE) nr. 807/2014** de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii;

- **Regulament (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzute în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL;

- **Legea cooperăției agricole nr. 566/2004** cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole;

- **Legea nr. 1/2005** privind organizarea și funcționarea cooperativei, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii societăți cooperative agricole;

- **Ordonanța Guvernului nr. 37/2005** privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare;

- **Ordinul nr. 119/2014** pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Fermieri sau membri ai unor gospodării agricole din teritoriul GAL (cu excepția persoanelor fizice neautorizate). Solicitanții trebuie să fie autorizați cu statut minim de PFA, persoanele fizice neautorizate nefiind eligibile.

- Forme asociative constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor;

Beneficiari indirecți:

- Persoane din teritoriul GAL care beneficiază de servicii/produse care fac obiectul investiției realizate în cadrul măsurii, lucrători din cadrul fermelor agricole etc.

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub forma de:

- Rambursare a costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant

- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45 (4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Investiții eligibile

- Modernizarea spațiilor tehnologice sau de producție din cadrul exploatației;

- Achiziționarea de utilaje agricole moderne pentru modernizarea fermelor vegetale/pomicole;

- Achiziționarea de echipamente pentru modernizarea fermelor zootehnice;

- Modernizarea exploatațiilor apicole;
- Înființarea unor centre pentru colectarea laptelui;
- Construirea/modernizarea spațiilor zootehnice;
- Construirea/modernizarea de spații de depozitare pentru cereale;
- Construirea de spații de depozitare pentru legume/fructe
- Înființare/modernizare de sere/solarii pentru legume

- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeurii/produse secundare rezultate din activitatea agricolă și/sau forestieră atât din ferma proprie cât și din afara fermei), iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;

Investiții neeligibile

- Achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- Achiziția de clădiri și terenuri;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi de plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuieli cu întreținerea culturilor agricole;
- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- Cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări, pentru aceleași costuri eligibile

7. Condiții de eligibilitate

- Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul GAL;
- Proiectul trebuie să contribuie la obiectivele specifice ale măsurii;
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 4.000 SO (valoare producție standard);
- Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de activități sprijinite prin măsură;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Solicitantul trebuie să demonstreze viabilitatea economică a investiției pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;

8. Criterii de selecție

Proiectele trebuie să se încadreze în Strategia de Dezvoltare Locală și să contribuie la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL. Criteriile de selecție sunt adecvate specificului teritoriului GAL, fiind în conformitate cu obiectivele prevăzute în SDL și respecta prevederile Reg. (UE) nr.1305/2013 privind tratamentul egal al solicitanților.

Criteriile de selecție stabilite pentru această măsură sunt:

- Solicitantul trebuie să dețină o calificare în domeniul agricol;

- Vor fi prioritizate investitiile realizate de forme asociative care au ca scop aducerea de valoare adaugata in teritoriul GAL prin contributia la dezvoltarea economica omogena a teritoriului si diminuarea gradului de faramitare a exploataretilor
- Solicitantul nu a mai beneficiat in ultimii 3 ani de fonduri comunitare nerambursabile pentru o investitie similara;
- Investitia creaza locuri de munca in activitati agricole.
- Investitia vizeaza actiuni inovatoare
- Investitia utilizeaza energie din surse regenerabile
- Investitia utilizeaza tehnologii nepoluante si un management corespunzator al deseurilor si al gunoiului de grajd;

Criteriile de selectie vor fi detaliate in Ghidul solicitantului aferent acestei masuri, care va fi elaborat de GAL, avand in vedere prevederile art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013 referitoare la tratamentul egal al solicitantilor, o mai buna utilizare a resurselor financiare si directiunea acestora in conformitate cu obiectivele si prioritatile din SDL.

9. Sume (aplicabile) si rata sprijinului

Anexa II din Reg. (UE) nr. 1305/2013 prevede pentru acest tip de masura cuantumului sprijinului si intensitatea. Concret, intensitatea sprijinului este de 50% din valoare cheltuielilor eligibile din proiect, cuantum ce poate fi majorat cu 20 de puncte procentuale suplimentare, cu conditia ca rata maxima a sprijinului combinat sa nu depaseasca 90 %, in cazul:

- tinerilor fermieri asa cum sunt definite la art 2 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit in cei cinci ani anteriori cererii de sprijin;
- investitiilor colective si al proiectelor integrate, inclusive al celor legate de o fuziune a unor organizatii de producatori;
- zonele care se confrunta cu constrangeri naturale si cu alte constrangeri specifice mentionate la art 32 Reg. (UE) nr. 1305/2013 ;
- operatiunilor sprijinite in cadrul PEI;

Tipul de sprijin va fi "rambursarea costurilor eligibile suportate si platite efectiv de catre solicitant", in limita a maximum 200.000 euro valoare nerambursabila. Valoare eligibila minima a unui proiect va fi de 5.000 euro.

Valoarea maxima nerambursabila a unui proiect vafi stabilita prin Ghidul solicitantului si Apelul de selectie, pentru fiecare sesiune de depunere lansata de GAL.

10. Indicatori de monitorizare

Conform 2A: Numar de exploatare agricole/intreprinderi sprijinite

Indicatori locali:

- numarul investitiilor colective (realizate de forme asociative) sprijinite: min. 2
- numarul de investitii sprijinite in zone care se confrunta cu constrangeri naturale sau alte constrangeri specifice: min. 1
- numarul de locuri de munca create: 4